

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2019. november 7.
(csütörtök)

Földvári Tibor

DÁNIEL IMÁDSÁGA

Énekek: 89,1.3-4.7; 266

Alapige: Dániel 2,17-28

Ekkor Dániel hazament, és elmondta ezt a társainak, Hananjának, Mísáélnak és Azarjának, hogy kérjenek irgalmasságot az egek Istenétől, hogy e titok miatt ne vesszenek el Dániel és társai és a többi babilóni bölcs. Akkor Dániel előtt föltárult a titok éjjeli látomásban, Dániel pedig áldotta az egek Istenét. Így szólt Dániel: Áldott legyen Isten neve örökkön-örökké, mert övé a bölcsesség és az erő! Ő változtatja meg az időket és az alkalmakat. Letaszítja és fölemeli a királyokat. Bölcsességet ad a bölcseknek és tudományt az értelmeseeknek. Ő tárja föl a mély és elrejtett dolgokat, tudja, mi van a sötétségben, és világosság lakik vele! Hálát adok neked, atyáim Istene, és dicsérlek, hogy bölcsességet és erőt adtál nekem, és most tudtul adtad nekem, amit kértünk tőled, mert tudtul adtad nekünk a király dolgát! Dániel ezután bement Arjókhoz, akit megbízott a király, hogy elveszítse a babilóni bölcseket. Elment hozzá, és azt mondta neki: Ne veszítsd el a babilóni bölcseket! Vigyél a király elé, és megmondom a királynak az álom jelentését. Akkor Arjók sietve bevitte Dánielt a király elé, és azt mondta: Találtam egy férfit a júdai foglyok között, aki az álom jelentését elmondja a királynak. Így szólt a király Dánielhez, akit Baltazárnak neveztek: Csakugyan képes vagy arra, hogy elmondd nekem az álmot, amelyet láttam, és annak jelentését? Dániel így felelt a királynak: A titkot, amelyről a király tudakozódott, a bölcsek, varázslók, írástudók és jövendőmondók nem tárhatták föl a király előtt. De van Isten az égben, aki a titkokat föltárja. És ő azt tudatta Nebukadneccar királlyal, hogy mi lesz az utolsó napokban. Álmod, elmédnek látomása az ágyadban ez volt:...

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, mi egyedül az Úr Jézusért szólíthatunk így meg, de éppen őerte és őáltala boldogan vallhatjuk: az igen rettenetes Isten, akitől

félnek a gonoszok, még a Sátánnak is menekülnie kell, semmi hatalma sem lehet, számunkra mennyei Atyánk. És köszönjük, hogy nem félnünk kell a te rettenetes voltod miatt, hanem éppen csodálhatunk és imádkozhatunk, mert az a te szentségedet, szuverén hatalmadat, mindenható voltodat hirdeti.

S hogy ez a te rettenetes voltod az ítéletben az Úr Jézuson csapódott le. Köszönjük a megváltás titkát és csodáját és hálát adunk, hogy mi mindezek után lehetünk.

Sőt boldog reménységgel tekinthetünk a jövőre is, az Úr Jézus eljövetelére, amikor kiteljesedik a boldog örök élet és amikor az örök kárhozat valósága is igazságodat hirdeti majd.

Köszönjük, Urunk, hogy mi az anyanyelvünkön olvashatjuk az Írást, hallgathatjuk a te igédet. Köszönjük a reformációban adott ajándékaidat. Hálásan emlékezünk, Urunk, mindarra, amit akkor tettél és köszönjük azt is neked, hogy az utódaink is olvashatják az igét, hallgathatják anyanyelvünkön, mert te ilyen kegyelmes vagy, megtartod a népünket is.

Kérünk, hogy adj a mi népünknek is hozzád térést. És arra is, hogy mint lelki család, gyülekezet, lehessünk így áldássá a te kegyelmed által magyar népünk számára is itt is és határon túl.

Áldd meg azért a te népedet, a mi mostani egybegyűlésünket. És kérünk, hogy amit személyesen mondasz, legyen bátorító, vigasztaló, intő, ha kell, és mint közösséget is bátoríts, erősíts, Urunk, Jézus érdeméért.

Ámen.

Igehirdetés

Pár nappal korábban Eszter könyvét olvastuk és fejeztük be, a bibliai történeteket, és emlékszünk, ez volt az a könyv, amelyben nem szerepelt Istennek a neve, csupán a tetteiben mutatta meg az Úr, hogy ki is ő. Aztán kezdtük Dániel könyvét olvasni, amelyben még a leírójának a neve is Istennek a nevét hirdeti. Dániel: Isten az én bírám. Nagyon is szerepel Isten neve – itt is hallottuk még a kifejezést is: „áldott legyen Isten neve örökkön-örökké” –, tettei is az Úrnak. Természetesen nemcsak Dánielnek, hanem három barátjának a neve is hordozza az Úr, az Isten nevének a jellemzőit, tetteinek a nagyságát.

Ami pedig az egész könyvben fontos a bibliai üzenet szempontjából, az Dániel imádsága, illetve amikor a barátaival együtt imádkozott, közös imádságuk is Isten személyének, nevének, tetteinek a jellemzőit mutatja be. Mindezt úgy, hogy közben épphogy így válik az Úr neve, személye, tettei annak az Úrnak a eszközévé, akit képvisel ez az imádság, ezek az imádságok. Dániel imádságai is része lesznek az üdvtörténetnek, mert Isten neve, személye, tettei ezen keresztül is megmutatkoznak. Isten kijelentésében Dániel imádságai és Isten kezében eszközként Dániel imádságai – ezt vizsgáljuk ma este.

Természetesen fontos üzenet az, hogy a mi személyes vagy közösségi imádságaink mennyire hasonlítanak az igében leírtakhoz az üzenet szempontjából, de alapvetően az lenne a legfontosabb, hogy lássuk meg, hogy a hívó ember, a hívó közösség imádságában ki is az az Úr, aki megmutatkozik. Ha pedig az

imádságainkat akarjuk vizsgálni, a személyes imádságunkat – akkor is, ha lesz miért hálát adni vagy valamiben esetleg változnunk kell, nekem mindenképp kellett –, akkor először az Urat lássuk meg most is, mert az imádságokban is mindig az a döntő, hogy ki az az Úr, akihez szólnak és akin keresztül meghallgatásra találnak – majd látjuk ezt.

Dániel imádságai, de Isten kijelentésében – és ez a hangsúlyos. Olyan bátorító önmagában a Szentírás lapjain az Ó- és Újszövetséget olvasva hogy maga az Úr Jézus is megerősítette ennek a bibliai könyvnek a leírója személyét. Sajnos a történetkritikai liberális teológiai módszerrel dolgozó írásmagyarázók közül sokan nem fogadják el, de mi a reformáció óta is, és már az ősegyház, az egyházatyák magyarázatait is követve nyugodtan valljuk azt, amit az Úr Jézus: Dániel a leírója a könyvnek, szerzője pedig Isten – emlékszünk ez mindig hangsúlyos számunkra. Nem Dániel gondolatai, hanem Isten kijelentése, Isten szava.

Dániel Jézus születése előtt 530 körül, azokban az években írta le. Akkor ő már 80-90 éves lehetett legalább. Viszont ez mutatja, hogy amikor leírásra kerül az a bibliai könyv, akkor már hazatértek a júdai foglyok a babiloni fogságból. Milyen lehetett Dánielnek ilyen, a múltat már ismerő és az isteni ígéretek már beteljesedtek fényében leírni azokat a történeteket, amelyeket ez a bibliai könyv hordoz, tartalmaz. Az 1-6. részben elsősorban történetek, a gyermekek között is általában ezek a történetek hangoznak istentiszteleten, hittanórán. A 7-12.-ig terjedő részekben pedig apokaliptikus nyelvezettel leírt messiási ígéretek, ahogy a világtörténelem során Isten készíti Isten országának, a Messiásnak az érkezését. Ott is vannak történetek is, de azok egy kissé nehezebben érthetőek. Viszont mindkét nagyobb szakasz ebben a bibliai könyvben bemutatja, amit maga Dániel egyébként sok tekintetben személyesen is átélt, illetve tudhatott, ami a Méd-Perzsa Birodalom utáni korszakokat érinti Isten ígéreteként, hogy milyen birodalmak jönnek majd a Messiás érkezéséig.

Neve is tehát Istenének a nevét hordozza. S még annyit a bevezetés szempontjából, hogy 605-ös az az esztendő Jézus születése előtt, amikor a társaival együtt elviszik őt is fogolyként. Az is lehet, hogy még 10 évesek sem voltak, de maximum tizenévesek, amikor fogságba kerülnek.

605-ben Jójákim volt Júda királya, ő a bibliai tekercseket elégető király, ha emlékszünk Jeremiás könyvében a történetre. Elégeti az Úr kijelentését tartalmazó tekercseket, pedig még az emberei is mondták, hogy ne tegye. Ez a négy fiú pedig, gyermek, fiatal, ők ismerik, szeretik és még veszélyt is vállalva követik azokat az írásokat, azokat a törvényeket, amelyeket az Úr kijelentett. Fogolyként is bíznak az Úrban, ragaszkodnak az ő írásához – az 1. rész története is jól mutatja ezt. Gondoljunk bele, hogy tizenéves fiúk bort ihatnának, nagyon finom ételeket ehetnének, királyi ételeket, de ők inkább maradnak a víznél meg a zöldségeknél, mert az Úr törvényét így élük meg és így valósíthatják meg, hogy ez kedves az Úrnak.

Az Istennek a munkája az életükben, tehát Isten kijelentése Dániel imádságaiban – ebben a gondolatkörben – látszik, hogy őket kicsi gyerekkoruktól

fogva jellemezte, hogy ragaszkodnak az igéhez. Akkor vajon majd az imádságuk, amikor imádkoznak, mit fog mutatni? Itt fontos azt látni, hogy az imádságuk is részei annak az isteni műnek, amely az egész könyvet áthatja. A 28. verset mindenképp fontos volt hallani, hiszen itt volt ennek a bibliai történetnek az egyik kulcspontja, amikor kiderül, hogy ki is az az Úr, akik a titkokat kijelenti. A 4. rész 22. versében pedig majd a holnapi kijelölt szakasz szerint fogjuk olvasni, hogy a felséges Isten uralkodik mindenképp fölötte és ezt még Nabukodonozor vagy Nebukadnecár királynak is tudnia kell – és mindezt a messiási ígéretek fényében. Isten a felséges Isten, a Mindenható, aki a titkokat kijelenti – és itt is az ő kijelentésén van a hangsúly – és hogy ő uralkodik, mert készít valamit, amit megígért már rögtön a bűneset történetében is, amit Ádám, Éva hallhatott, a Sátánnak pedig mondott.

Dániel tehát fiatal srácként, aztán pedig idős emberként is tapasztalta mindezt. Ő ezeket átélte, ott volt, magas beosztásban ráadásul. Barátairól nem tudjuk, hogy meddig voltak a birodalomban, de ha Dánielhez hasonlóan még hosszú ideig éltek és azokban a pozíciókban, akkor ők is Nabukodonozor/Nebukadnecár babiloni király babiloni uralmát, illetve aztán jött a Méd-Perzsa Birodalom Círusz vezetésével. Dáriusz király a történetekben lehet maga Círusz is másik névvel vagy pedig Círusz egyik megbízott vezető embere. A lényeg: két hatalmas világbirodalom, az egyik elbukik, a másik feltámad és fiatal emberként is, illetve idős emberként az Úr gyermekei, az Úr népe tagjai ott vannak és tapasztalják, hogy a világtörténelemben, az Úr népe életében és a személyes életükben is hogyan valósul meg minden Isten akarataképpen, aki kifejti a titkokat, feltárja, végbe viszi az ő uralmát a messiási ígéretek miatt, mert jön a Messiás.

Isten kijelentésében Dániel imádságai. Ebben a történetben is látszik – ez az első imádsága, imádságuk, amit itt olvasunk –, hogy abban, ahogy átélik az Isten szabadítását és ennek a leírása. De az imádságban látszik az is – mind egyikben, majd csak felsorolás szintjén azért előhozzuk –, hogy sokszor már a szabadítás végbevétele előtt is az Istennel való közösségben, ahogy átérzik az Úr jelenlétét, mégiscsak az imádságuk sugározza, hogy itt a szabadítás előtt is már az Isten ügyködik, munkálkodik, csak még nem teljesedett be a szabadítás bizonyos végbevétele.

A 2. részben közös imádságban hangzik mindez. Dániel és a három barátja. Mivel most hallottuk az új Károli fordítású Bibliából a nevüket, nem kell megkérdezni, hogy hívták őket, de hallottuk, hogy Hananjá, Misáél, Azarjá, és benne van az Úr vagy az Isten neve kifejezés ott a végén a nevükben nekik is. Átélik Istennel való kapcsolatukat imádságban, közös imádságban.

A 6. részben majd, amikor Dániel vállalja a naponta háromszori imádságot akkor is, hogyha ezért kivégzik, így kerül az orozlánok vermébe. A 9. részben fantasztikusan szép bűnbánó imádságát olvashatjuk, mert bibliát olvasott Jeremiás könyvéből, a szabadítás ígését, hogy 70 esztendő lesz a népének a fogságban, bibliaolvasás után, csendesség után egy csodálatos bűnbánó imádság. A 10. részben pedig, amikor három hétig kell várnia az imádságban mondott kérdésre adott válaszra. Sokféle oka volt ennek.

Dániel és a társai – itt a 2. részben – imádságai a kijelentés részei lettek. A Bibliában olvasható imádságok, azok kijelentés, isteni kinyilatkoztatás. Azt hirdetik önmagukban is, hogy az imádságot, mindenkori Isten népe imádságát áthatja Isten szava, Isten kijelentése.

Szomorú azt kijelenteni, hogy sajnos még a református egyházunkban is divatossá lett meditációs imafajták vagy a csoportdinamikai gyakorlattá silányult emberközpontú imaegyüttlétek éppen a leglényegesebbet nélkülözik: az Isten szavát. A meditációk meg ezek az imaegyüttlétek ilyen csoportdinamikai módon, ezek nem *az egyedül a Szentírás, egyedül a hit által, egyedül kegyelemből, egyedül Jézus Krisztus által és az egyedül Isten dicsőségére* reformátori elveit tükrözik. Ezt azért fontos kijelenteni, mert még előadások is hangoznak el, hogy hát így kellene átélnünk úgy igazán ma is az Istennel való kapcsolat lehetőségét, amit Dánielék annak idején, mi meg így most. Csakhogy Dánielék imádsága Isten szava alapján.

Nekünk magyarul az imádkozni kifejezésünk is ezt hirdeti. Imádkozni – imádni. Az imáadásban nem az emberen van a hangsúly, hanem az Istenen. Nem embert, nem engem és nem az én bajaimat, problémáimat kell az imáadásban lehangsúlyosabbnak kezelni soha, hanem az Urat. Nekem ebben nagyon fontos intés és bátorítás lett a készülés közben az Úr üzenete. Én is nagyon magam felé fordultam és nagyon magam dolgai voltak benne sajnos az imádságaimban. Imádni az Istent, a felséges Istent, aki a titkokat kijelenti, aki uralkodik mindenek fölött, aki készíti a Messiás eljövételét. Jézusban a felséges Isten imádsága.

Az imádságok mindig Jézussal vannak tele éppen emiatt. És ezért fontos, hogy így Jézus által, és Dánieléknek a messiási ígéreteknek a szempontjából Jézus által, kerülhettek bele az ő ügyeik, az őket érintő személyes dolgok vagy közösségi ügyek. Tehát az imádott Isten, felséges Isten a messiási ígéletben Jézusban látva és Jézus által pedig a mi személyes, közösségi ügyeink, amelyek miatt aggódunk és amelyek miatt sírva is imádkozhatunk talán, de a hangsúly az Úron van. Hangsúly azon az Istenen, akié egyedül a dicsőség – igeszerű imádságok.

Dániel imádsága még abban is igeszerű, hogy amikor naponta háromszor imádkozik Jeruzsálem felé fordulva, majd nézzük meg a mózesi törvényekben, hogy hogy jelentette ki Isten az ő ígéletét az ő népe számára, akik imádkoznak, még a testtartásukkal is – Salamon imádságában is a templomszentelésnél –, azt jelzik, hogy az Urat imádják. Imádságaink, közös imádságaink áthatva Isten szavával.

Mivel Dániel és a barátai imádsága itt kijelentésre került – néhány versben olvashattuk nagyon személyesen –, ezért nekünk ez az imádság isteni kijelentés. Amikor mi is közösen imádkozunk és Isten szavát, kijelentését mondjuk talán szó szerint is vagy utalunk rá, akkor ezenközben átérezzük mi is a közös imádság során, kicsoda az Úr és imádjuk őt, mert az ő személye a döntő. Az ő személye, aki ő. Jézus maga is ezt tette. Gondoljuk végig, hogy hányszor imádkozott Jézus az Atyához és amik leírásra kerültek, majd figyeljük meg, hogy mindig az Atya volt Jézus számára is a legdöntőbb. Még a kereszten is, amikor

imádkozott Jézus imádságos csendjében, akkor is az Atyára figyelt – majd figyeljük meg.

Itt a történetben ezen isteni személy hangsúlya abban látszik, ahogyan megtudjuk, hogy mi is volt igazán a kérésüknek az első tárgya. Mert nem az volt, hogy nehogy meghaljunk, hanem azt olvastuk: „...hogyan kérjenek – mit is? – irgalmasságot az egek Istenétől...” A 9. rész 18. versében a bűnbánó imádságnál is ugyanez van. Elmondja, hogy mi mindenben vétkeztek az atyái és mivel ő vállalja az atyáit a bűnbánó imádságában is, többes szám első személyben beszél: vétkeztünk. A közös imádságokban még amikor bűnt vallunk, akkor is vállaljuk közösen, mert mi egy nép vagyunk, és ha egyikünk vétkezik, akkor az a közösségre is vonatkozik. Ha együtt örülünk, akkor együtt örülünk, ha együtt sírunk, akkor együtt sírunk.

Dániel pedig ott kijelenti, hogy: a te nagy irgalmasságodért. Meg az is hangzik, hogy: – A te nevedért cselekedjél, Istenem! Nem is azért, mert megvallottam a bűnünket és akkor te megígérted, hogy megbocsátasz, hanem Uram, a te irgalmasságodért, a te nevedért. „A te nagy irgalmadban bízva visszük eléd könyörgéseinket.” Az Úr irgalma.

Ennek a kifejezésnek – itt ezek a szakaszok arám nyelven vannak a Bibliában, ez hasonló a héberhez – az alapjelentése 'anyaméh' és aztán ebből az alapjelentésből jön az együttérzés, a szánalom kifejezés. De gondoljunk bele, amikor kimondták Dánielék is, hogy irgalmasság, akkor benne van az, hogy az a szeretet, az a szánakozó, könyörülő szeretet a felséges, mindenható Istentől, aki amúgy rettenetes Isten, és jaj annak, aki ez ellen az Isten ellen bármit tesz, de ez a felséges Isten olyan módon könyörülő, szerető, mint amilyen módon az anyaméhben hogyan érezheti magát a kisbaba, a kicsi gyermek. Micsoda védelemben van, milyen szeretetben, micsoda védelemben!

Az isteni irgalom – és ezután jön, hogy ennek a fényében akkor hátha nem kell meghalnunk nekünk is meg a bölcseknek, amennyiben az isteni irgalom kifejti a titkot, ami miatt ez az egész helyzet előállt.

Igeszerű imádság, az Úr személyére koncentráló imádság, és a személyében benne van az Úr tette is természetesen. Egyedül Istené legyen a dicsőség tehát, mert akkor is, ha megmenekülünk, akkor is, ha nem, mi ezt az imádságot elmondtuk az Úrnak és minden rá van bízva. Emlékszünk, Dániel három barátja – Hananjá, Misáél és Azarjá – ennek a bizonyosságában vállalták a tüzes kemencébe való bevettetést is. Ott ők nem imádkoztak, hanem tanúbizonyságot tettek, de ugyanez a gondolat volt benne, betöltötte a szívüket az Isten, az Istenbe vetett bizalom ereje, személye. Hát akik így imádkoznak a barátjukkal, nem csoda, hogy vállalják akár a kivégzést is, ha az Úrról van szó.

A 2. részben lévő imádsága az egész könyvben kijelentett isteni személy és isteni tettek jellemzőjét hordozza. Csak megemlítve az egyes kifejezéseket. Rögtön már a megszólítás: egek Istene – majd nézzük meg, hogy hányszor kerül ez elő. Az egek Istene – ebben benne van minden Istenről: a teremtés, a gondoskodás, a gondviselés, a fenntartás, a mindenható volt. Nincs más ilyen Isten. Nabukodonozornak is ezt kell elismernie mindvégig.

Aki a titkokat kijelenti – a folytatásban is nagyon sok titok lesz majd. A 7-12. részekben is, amikor Dániel három hétig kell, hogy várjon az imádsága válaszára, ott is milyen titkok, a messiási kijelentések miatt, illetve titokzatos a dolog, mert a három hét azért olyan hosszú, mert Mihály arkangyalnak harcolnia kellett egy másik angyallal. A láthatatlan világban harc volt, titokzatos harc, láthatatlan harc, mert nem akarták megengedni a gonosz seregek, hogy Dániel választ kapjon az imádságára, mert ha választ kap, akkor megismerheti az Úr szavát, az Úr személyét.

A titkokat kijelenti. Hiszed-e, hogy a te életedben is, ha vannak is titkok, amit nem értesz, mi miért történik vagy mi lesz, hogy lesz, hiszed-e, hogy Isten kijelenti a titkokat? Mert ő a felséges Isten, és ezzel a reménységgel lehet az Úr elé tárni minden problémát, ami esetleg a titok miatt az számunkra, de tudhatjuk, hogy a titok jó kezekben van, ő tudja, hogy mit tesz és miért és hogyan, és mindent a maga dicsőségére. Ezért volt nagyon fontos, hogy az imádságban Isten személye, ahogy a Szentírásban kijelentette magát az övéinek.

Övé a bölcsesség és az erő. Nekem a napi csendességben is, ahogy olvastam ezeket a sorokat, ez lett az egyik leghangsúlyosabb. Mert nem régen olvastuk a Jakab levelét: „Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől” – és nekem nincs bölcsességem és kérni Istentől, ez bátorító. De övé a bölcsesség és övé az erő. A bölcsesség ismeret és a képesség arra, hogy ezt megéljük, hogy aszerint cselekedjünk. Az erő pedig, az az erő, akár testi erő is vagy lelki erő, bátorság, ami ahhoz kell, hogy a megismert ismeretből fakadó életet meg is éljük. „Ad bölcseséget a bölcseneknek és tudományt az értelmeseknek.”

Nincs bölcsesség. Mit tegyek? Pedig fontos lenne végre döntenem, fontos lenne látni, hogy merre tovább. Még kérjük is, de Istené a bölcsesség. És emlékszünk, Jézusra mondja az Írás, hogy Jézus lett nekünk bölcsességül, igazságul, szentségül és váltságul (1Korinthus 1,30). Jézushoz kapcsol a bölcsesség és az erő gondolata. Pál pedig a 2Korinthus 12,9 szerint átélte, hogy nem volt ereje, de az isteni bölcsesség és az isteni erő az ő erőtlenségén keresztül valósult meg.

Isten neve áldott. Áldott – az áldás szó vonatkozik arra is, amikor az Úr áld bennünket, az övéit, de amikor az áldás, az áldott szó, kifejezés Istenre vonatkozik, hihetetlen mély isteni jellemzők, személyiségbeli tulajdonságok. Az áldott – amikor az imádságban ez hangzik, hogy áldott az Isten. Gondoljunk arra, hogy nekünk mit jelent az, amikor az Úr áld, az micsoda öröm és mennyi minden lehetőség van, hogy áldott voltunkat átéljük az Úr áldása nyomán. Innen visszafordítva is esetleg lehet gondolkodni, hogy a Szentírásban nézzük meg, hogy az „áldott az Isten” kifejezések milyen szövegekörnyezetben hangoznak el, akár a zsoltárookban is.

A királyokat is ő irányítja – dönt hatalmasokat vagy feltámaszt hatalmasokat. Hogyan éltétek meg az önkormányzati választások eredményeit függetlenül a politikai hozzáállástól? Hogyan éltétek meg, hogy az Úr döntött hatalmasokat és támasztott hatalmasokat? A demokráciában mi is választhatunk. Amikor királyságról van szó, ott nem lehetett választani, ott a hatalmasokat a király nevezte ki. De ma is igaz ez, hogy dönt és támaszt. És lehet, hogy itt is

vannak titkok, hogy miért engedte meg az Isten, pedig én nem is ezért imádkoztam!? De hát az imádság nem azt jelenti, hogy én akarok valamit és Istennek is kötelessége azt tenni, hanem Isten kijelentésében Dániel imádságai mutatják Nabukodonozor, pogány király élete kapcsán, hogy a hívő ember meg a három barátja még egy ilyen király birodalmában is micsoda beosztásba is kerülhet, ha ez az Úrnak a terve és akarata és célja.

Mert ez az Isten „atyáim Istene” – mennyire személyes. „Atyáim Istene” – hála és dicséret neki. Hála, az a tetteiért való hálaadás, a dicséretben pedig benne van nemcsak a tettei, hanem a személye megint. De „atyáim Istene” – azaz benne van, hogy már a múltban is mennyi mindent tett ő. Ez az Isten volt az atyáink idejében is. A 9. részben az imádsága, bűnvalló imádsága – itt újra hadd mondjam ki – az atyái bűnét is vállalja, de az Isten bűnbocsánata éppen ezért az atyáink idejében is milyen fantasztikusan szabadított. Nekik is tehát, barátainak meg Dánielnek magának az egész könyv szempontjából imádságaiban az Úr az volt, aki.

Dánielnek is lehettek múltbeli tapasztalatai a messiási ígéretek miatt is. Számunkra még magasztosabban és még mélyebb értelemben. A Bibliában mi már a messiási ígéretek beteljesítő Jézus élete, váltságműve után vagyunk. Egyedül az Úr Jézus eljövetele az, ami még hiányzik, de az is bármikor bekövetkezhet, ma is őt várjuk vissza. Dániel és a társai csak az ígéretek miatt tekinthettek a messiási személyre, de ők tekintettek. Mi pedig már az ígéretek beteljesedése után lehetünk. A múlt nekünk ezt jelenti, a jelen és a jövő pedig boldogan, bizalommal, reménységgel, mert az Isten kijelentéséhez kapcsolódhatnak a mi imádságaink is, ha csak az imádságainkat vesszük. Az Úr ugyanaz ugyanis tegnap, ma és mindörökké – Zsidókhhoz írt levél 13. rész 8. verse.

Amikor az imádságot ennyire áthathatja az Isten szava, igeszerű, az Úr személye – minősítetten az Úr Jézusra gondolva – és az ő személyéhez kapcsolódó tettei és ez tölti be az imádságot, a közös imádságot is, akkor látszik ebben a történetben és az imádság szövegkörnyezetéből egyértelműen kiderül, hogy ez is eszközévé lesz ennek az isteni személynek és az ő csodálatos szabadító, munkálkodó tetteinek alapján az ő kezében. Isten kezében eszköz még az imádság is.

Dániel nagyon fiatal gyermekként, ifjúként került hihetetlen magas beosztásba. Az 1. részből kiderül, hogy miért is – ragaszkodtak az igéhez –, ők voltak a legszebbek, legokosabbak és a király nagyon hamar kiemelte Dánielt és a három barátját a többi közül. A 2. részből pedig megtudtuk, hogy az életveszélyes helyzet ezért jött számukra. A munkahelyük miatt, a munkájuk miatt ők is kivégzésre voltak ítélve. De ez az egész csak a láthatók szintje.

A láthatatlanok szintje, hogy Isten ki akarta jelenteni a messiási titok valóságát. Nem Dánielnek, hanem Nabukodonozor királynak, a pogány uralkodónak. És mégis Dánielnek is, mert a pogány uralkodó csak megkapta a kijelentést álomban, de ő nem értette az egészet. Kellott valaki, aki elmondja, hogy mi ennek a jelentése. És mivel az álmot is el kellett mondani, ezért a pogány bölcsék, írástudók nem tudtak mit kezdeni az egészszel. Mert ők legfeljebb magyarázatot, emberi magyarázatot adhattak volna, ha megtudják, hogy mit álmo-

dott és rutinból mondhattak volna sokfajta értelmezést, és valószínű a király is sejtette ezt. Egy biztos, hogy Dániel az álmodat is, meg annak a megfejtését is, feltárását csak azért tudhatta, mert Isten kezében eszköz volt. És ennek volt a része már az imádsága is a barátaival együtt.

Fontos: a messiási ígéretek miatt és azok beteljesedése miatt történik ez az egész. És az egész úgy indult, hogy életveszélyben vannak. Most nem a hitük miatt, nem azért, mert ők valamit vállalnak, amit nem lenne szabad, hanem egyszerűen azért, mert van egy munkahelyük és van egy munkájuk. Egyébként az is lehet, hogy igazából még nem is végezték el a tanulmányaikat, mert Nabukodonozor második éve. Lehet, hogy ők még csak diákok voltak az írástudói munkára készülve – ez is belefér az igei üzenet jelentésébe. Lehet, hogy csak diákok, de ők is nagyon magas beosztásban diákok és őket is ki kell végezni.

És mit olvasunk? Hogy olyan természetes Dánielnek, hogy tudja, hogy Isten kijelentheti neki, mert ő neki már van ebben tapasztalata, és azt is tudja, hogy akkor a barátaimmal imádkozzunk. Nem azért – s ez ismét kiemelő –, amit az elején mondtunk, hogy életben maradjanak – persze ez is benne van –, de a hangsúly: Uram, a te irgalmasságod. Itt terólad van szó. mind a három barátjának a neve is itt még a zsidó néven szerepel. A 3. részben már a babiloni nevük szerepel. Aztán amikor Dániel személye kerül ismét elő, akkor már megint a Dániel néven van a hangsúly. Ez is mutatja, hogy itt még a nevük is azt hirdeti a bibliai kijelentésben, hogy itt Isten munkálkodik és az ő népe tagjain keresztül, az imádságukon keresztül is.

Közös imádság – nekünk az Úr Jézus a Máté evangéliuma 18. része szerint, emlékszünk, azt ígérte: „ha ketten közületek egy akaraton lesznek a földön minden dolog felől, amit csak kérnek, megadja nékik az én mennyei Atyám. Mert ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.” Arról van tehát szó, hogy kettő is elég lenne, de itt négyen vannak. És minden az Úrért és az Úr ügyéért.

Kijelentetik a titok. Kijelentetik a titok – az imádsága, Dániel imádsága és ez a hosszabb rész Dániel imádságában ezért van. Itt már úgy mond imameghallgatás történt. De remélem, figyeltük, hogy először egyes számban beszél Dániel és úgy tűnik, mintha csak ő lenne, aki ezt mondja, de a végén ott van: nekünk. Ott vannak a barátai is. Dániel gondol a barátaira is, ha egyedül is mondta el esetleg az imádságot.

Amikor valami nagyon különlegesen fontos ügyben meghallgatja az Úr az imádságot, és olyankor nem is azért vagyunk igazán boldogok, mert meghallgatta az Úr az imádságot. Hanem miért? Azért az Úrért, aki ezt tette. Az is fontos, amit tett az Úr, de sokkal fontosabb a személye ilyenkor, őt szeretjük nagyon. És lehet, hogy várni is kellett, de az Úr személye a hangsúlyos.

Amikor gyermekhéten voltunk, akkor a szolgatársak esténként tanúbizonyságot tettek saját életük történeteivel is a gyerekek között és azt olyan meghatározó volt átélni, hogy nemcsak a fő igei alkalomért volt közös imádság együtt is vagy kettesben, hanem amikor úgy mond csak tanúbizonyságot tenni este, de hát az is az Úrra mutat, és az is fontos, hogy a gyermekeknek hogy mondjam

el a személyes életemből azt, hogy az Úr kicsoda és mit tett. És ott is átéltük ezt, hogy titok, hogy jól sikerüljön egy tanúbizonyságtétel este a gyerekek között, ez nagy titok, hogy mit mondjak, hogy mondjam, de ezért is közös imádságok és amikor az imameghallgatást átéljük, akkor boldogan mondjuk, hogy milyen nagy csoda és milyen nagy az Úr szeretete.

A személyes életben vagy nagyobb mértékben Isten mai népe vagy világtörténelmi távlatokban is ma is ugyanez történik, mint Dánielék idejében: az Úr kezében eszközök lehetünk.

Október 31-én délelőtt és kora délután a Parlamentben lehettem és ott több előadás is elhangzott. Az egyiket az üldözött keresztyéneket segítő államtitkárság államtitkára tartotta, majd utána az egyik szír pátriárka beszélt, aki itt maradt a többi szír és közel-keleti egyházi vezető közül, ő részt vett ezen az együttléten. Ők tanúbizonyságot tettek. Ott én ilyen világméretű megvalósuló módon élhettem át a tanúbizonyságtételükből, hogy Isten hogyan munkálkodik ma is Közel-Keleten egy olyan szörnyű élethelyzetben, amikor a pátriárkának is a testvérét megölték, amikor felrobbantották az egyik keresztyén templomban összegyűlteket. De hogy Istennek a munkája, Istennek a szabadítása, vizsgálása hogyan valósul meg az ottani Isten népe életében. S hogy ezért Magyarországon magas állami beosztásban levő emberek hogyan tudnak valamit tenni az Úr eszközeiként.

Itt tettekről volt szó, de mivel az egyik gyülekezeti tagunk is benne van ebben a csapatban, ő elmondta, hogy mindig imaközösséggel kezdik, mert nekik ez szolgálat, ez a munka szolgálat.

S ahogy már jeleztem, még a láthatatlan világban is harc is szokott lenni, amikor az Úr népe imádkozik. Dánielnek három hetet kellett várni ezért a válasza. Ma is lehet, hogy az Úr simán megtehetne bármit imádságmeghallgatás terén, de mivel harc van ma is a láthatatlan világban, ezért nem biztos, hogy azonnal van válasz. De az Úr a győztes, mert az ő üdvtörténete halad tovább. Eszközök vagyunk, a mi imádságaink is ilyen módon eszközök lehetnek Isten kezében.

És én a végére hagytam, amit először az elején gondoltam mondani, de itt a végén van igazán még nagyobb hangsúlya, hogy így valósul meg az az egyszerű hétköznapi élethelyzet, amit a debreceni kollégiumnak a falán olvashatunk: orando et laborando.

Amiről most szó volt Dánielék esetében is, ezek nem nagy dolgok, ezek hétköznapi élethelyzetek. Dánielék munkája, munkahelye miatt egy helyzet, ami-ben imádkoztak, és később is erről van szó. Rendszeresen imádkozik, háromszor naponta, csak éppen a helyzet úgy hozza, hogy nagy bajba kerül. Amikor Dániel megéli az életét a birodalomban már öregként, nagyon idős, és egyszer csak olvassa az ígét és feltár előtte Isten egy titkot.

A hétköznapiakban, az élet istentiszteletében a mi esetünkben, lehet, hogy életveszélyben. Mi Magyarországon nem vagyunk életveszélyben. A közel-keleti egyházi tagok, azok életveszélyben is lehetnek a munkájuk miatt, a munkahelyükön, de az imádságuk akkor nekik is és a mi imádságunk is még akár azon

a helyen, ahol dolgozunk, akkor és ott egyszer csak az Úr eszköze, mert ő cselekszik Jézusért.

Mi is várjuk az Úr Jézus eljövetelét örömmel és reménységgel. Addig pedig Isten eszközei lehetünk abban, hogy az övéit bátorítsa, erősítse, hogy az ő népét megtartsa, illetve abban is, hogy akik még nem tartoznak hozzá, megmenekülhessenek. Itt Dánielék gondoltak a bölcsekre is. Mi is gondolhatunk azokra, akik még nem az Úréi. Ők még nem élnek Isten országában, mi már igen. Isten országában, ahogy Dánielék is, de a földön. Imádkozva, közösen is imádkozva, így a munkában is, a gyülekezeti életben is vagy otthon, de figyelve az Úrra, figyelve az ő személyére, az ő tetteire, erre fókuszálva. És ezen keresztül eszközei is lehetünk az Úrnak mi is, az imádságunk is.

Merjük-e ezt hinni? Akarunk-e eszerint élni? Imádkozzunk most ezért!

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért, mennyei Édesatyánk, hogy az Úr Jézus abban a néhány tíz évben, amit e földön élt és ahogy meghalt, ő is úgy élte végig, hogy imádkozott. Köszönjük, hogy ő is imádkozva dolgozott. És imádunk téged, mennyei Édesatyánk, hogy a Jézus munkája tökéletes lehetett és teljes, elvégzetett a messiási ígéretek beteljesítése.

És köszönjük azt, ami még hátra van, az ő eljövetele. Áldunk, hogy ez nekünk reménység. Köszönjük, hogy ez a reménység is segít, hogy a mi földi életünkben, ameddig itt lehetünk, amíg haza nem hívsz vagy el nem jön az Úr, betölthessük küldetésünket.

Köszönjük, hogy valóban nekünk nemcsak itt a templomban, a gyülekezet közösségében, hanem munkahelyünkön is, a világban élve is megvalósulhat az istentisztelet, az élet istentisztelete. Imádkozhatunk, szüntelen imádkozhatunk, mi is kérhetünk, könyöröghetünk és minket is betölthet annak az öröme, aki te vagy számunkra, Atyánk.

Kérünk, hogy mint Dániel és a három barátja, közös imádságainkban is mindig te legyél az első, a lehangsúlyosabb és akkor is, amikor nagyon fontos ügyekben kérünk, könyörgünk. Kérünk, segíts várni is, ha kell. És mindenképpen, Urunk, segíts a kéréseinket is Jézusra tekintő hittel, bizonyossággal eléd tární, mert te vagy az Úr és mi gyönyörködünk benned.

Köszönjük, hogy a kórházban levő testvéreinket is ezzel a reménységgel bízhatjuk most is rád. Beteg testvéreinknek is adjál gyógyulást vagy elég kegyelmet, mint Pálnak, az elhordozáshoz.

Segítsd meg, Urunk, a mi népünket. Bocsásd meg, hogy a mi népünk anyyira istenkáromló. Kérünk, hogy legalább mi áldjunk téged és képviseljünk egy ilyen nép között is.

És kérünk, hogy a népünk vezetőinek is te adjál alázatot és adj nekik is bölcsességet, amikor irányítanak. Köszönjük, hogy te ebben is a te kegyelmedet, irgalmadat mutathatod számukra.

Ma is kérünk, Urunk, Kárpátaljáért. Adj ott békességet, vess véget a háborúnak. Köszönjük, hogy te ma is hatalommal cselekvő Isten vagy, mert te vagy

DÁNIEL IMÁDSÁGA

az Úr. És kérünk, hogy addig is az ottani testvéreinknek adj türelmet, adj kitartást és élő reménységet, ahogy nekünk is.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg Jézus érdeméért, Atyánk.

Ámen.

266. ének

1. Egek nagy Királya, Magasztalunk téged, Térjen nevedre dicséret!
Mulanó és gyarló Életünk átjárja Végtelen kegyelmed árja.
Jöjj, segíts, Jóra ints; Rólad zengjen nyelvünk, Vígan énekeljünk!

2. Dicsérjed, világom, Alkotód hatalmát, Mindenek felett uralmát!
Hirdesse a csillag Ránk sugárzó fénye, Mily csodás az Isten lénye!
Nagy égbolt, Nap és hold, Kik ott fennen jártok: Ti is Őt áldjátok!

3. Zengjen minden szívben Boldog hálaének A világ Teremtőjének!
Nagy kegyelmessége Gondot visel rólunk, számon tartja minden dolgunk.
Égben fenn, Földön lenn Áldassék jósága, Nagy irgalmassága!

4. Halleluját zengve, Magasztalva áldjad Krisztus által jó Atyádat!
Ha az Istent élő, Igaz hittel féled És a szíved Jézusé lett:
Boldogság, Üdv vár rád Fenn az ég honában, Hófehér ruhában.